KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 27.11.2008
KOM(2008) 794 v konečném znění

ZELENÁ KNIHA

o kolektivním odškodnění spotřebitelů

(předložený Komisí)

ZELENÁ KNIHA

o kolektivním odškodnění spotřebitelů

1. ÚVOD

1. V prostředí stále více globalizované, digitální a na spotřebitele orientované ekonomiky napomáhá jednotný trh, jenž účinně reaguje na požadavky spotřebitelů, vytvářet rovněž i inovativní a konkurenceschopné hospodářství. Podpora aktivní účasti občanů na řádném fungování trhů pomáhá chránit zdravé konkurenční podmínky. Dostupnost mechanismů odškodnění spotřebitelů v případě porušování práv spotřebitelů ze strany hospodářských subjektů zvyšuje zejména důvěru spotřebitelů v trhy a zlepšuje jejich výkonnost.

2. Cílem strategie spotřebitelské politiky[1], kterou přijala Komise, je podpořit vnitřní maloobchodní trh tím, že chce zajistit, aby spotřebitelé a maloobchodníci měli do roku 2013 k přeshraničnímu nakupování stejnou důvěru jako k nakupování ve vlastní zemi. Tohoto cíle však lze dosáhnout pouze v případě, že budou mít spotřebitelé jistotu, že v případě problému budou jejich práva vymáhána a že obdrží odpovídající odškodnění. 76 % spotřebitelů, kteří mají k přeshraničnímu nakupování nízkou důvěru, má pocit, že pro jejich důvěru je velmi nebo značně důležité, zda mohou v otázce přeshraničního sporu zahájit řízení před svými vnitrostátními soudy podle svého vnitrostátního práva[2]. To poukazuje na nedostatek důvěry v jiné právní systémy, a to jak v otázce hmotných práv, tak prostředků uspokojivého odškodnění. Otázkou právní jistoty ve věci hmotných práv se bude zabývat návrh směrnice o právech spotřebitelů[3]. Efektivitu přeshraničního odškodnění je však třeba řešit nezávisle.

3. Komise ve své strategii zdůraznila význam efektivních mechanismů odškodnění spotřebitelů a oznámila svůj záměr zabývat se opatřeními v oblasti kolektivního odškodnění spotřebitelů. Evropský parlament, Rada a Evropský hospodářský a sociální výbor záměr Komise, jehož cílem je zlepšit odškodnění spotřebitelů a zejména zvážit opatření v oblasti kolektivního odškodnění spotřebitelů[4], uvítaly. OECD v doporučení o urovnávání spotřebitelských sporů a odškodnění[5] vyzvala své členské státy k tomu, aby spotřebitelům umožnily přístup k různým prostředkům odškodnění, včetně mechanismu kolektivního odškodnění.

---

1 KOM (2007) 99 v konečném znění.

2 Flash Eurobarometer (EB) 57.2 – jaro 2002.

3 KOM(2008) 614 v konečném znění.

4 Evropský parlament Komisi ve svých usneseních ke strategii spotřebitelské politiky požádal, aby po pečlivém zvážení otázky odškodnění pro spotřebitele v členských státech „*…případně předložila koherentní řešení na evropské úrovni, které bude umožňovat všem spotřebitelům přístup k mechanismům kolektivního odškodnění určeným k urovnávání přeshraničních stížností*“ (A6-0155/2008); Rada Komisi vyzvala, že je nutné „*…pečlivě zvažovat nástroje kolektivního domáhání se práv a předkládat výsledky pokračujících relevantních studií s ohledem na možné návrhy nebo opatření*“, Úř. věst. C 166, 20.7.2007, s. 1. Žádost Evropského parlamentu byla zopakována v usnesení k zelené knize o maloobchodních finančních službách (A6-0187/2008). Rovněž vyšetřovací výbor EP „Equitable Life“ požádal Komisi „*…aby se dále zabývala možností zavedení právního rámce, který by pro evropské přeshraniční kolektivní žaloby stanovil jednotné požadavky na občanské řízení…*“ (A6-0203/2007). EHSV ve svém stanovisku INT-348 – CESE 258/2008, které z vlastní iniciativy vydal dne 14. února 2008, předložil návrhy týkající se právní úpravy mechanismů kolektivního odškodnění.

5 http://www.oecd.org/dataoecd/43/50/38960http://www.oecd.org/dataoecd/43/50/38960101.pdf.

4. Účelem této zelené knihy je zhodnotit stávající situaci na poli mechanismů odškodnění, zejména v případech, kdy stejné protiprávní jednání může mít dopad pro řadu spotřebitelů, a navrhnout možná řešení, jak odstranit rozdíly, které v daných případech efektivnímu odškodnění brání. Vzhledem k tomu, že ekonomická integrace trhu na maloobchodní úrovni má za následek, že spotřebitelé stále více nakupují za hranicemi svého státu, a jsou tudíž postiženi stejnými praktikami jako domácí zákazníci, má se za to, že není vhodné dělat rozdíly mezi přeshraničními mechanismy řešení hromadných nároků a čistě národními mechanismy. Další otázkou je, zda by se případně zvolené nástroje vztahovaly pouze na přeshraniční nebo i na vnitrostátní případy.

5. Vzhledem ke zvláštní povaze antimonopolního práva a širšímu spektru obětí, mezi něž zde patří i malé a střední podniky, se tato zelená kniha nevěnuje otázce kolektivního odškodnění obětí jednání v rozporu s antimonopolními předpisy Evropského společenství. Komise v tomto ohledu ve své bílé knize[6] navrhla řadu konkrétních opatření, která mají zajistit, aby spotřebitelé i podniky v členských státech EU mohli získat efektivní náhradu škody, kterou v důsledku porušení antimonopolního práva ES utrpěli. Uvedená opatření zahrnují dva mechanismy kolektivního odškodnění, které jsou navrženy tak, aby řešily konkrétní problémy, se kterými se potýkají oběti porušení antimonopolního práva, např. volba kolektivní žaloby za několik obětí, které se výslovně rozhodly spojit své jednotlivé nároky do jedné žaloby, a zástupné žaloby, které předkládají oprávněné subjekty, například sdružení spotřebitelů nebo státní orgány jménem skupiny obětí.

2. NÁSTIN PROBLÉMU

6. Vzhledem k tomu, že se hromadné spotřebitelské trhy rozvíjejí a získávají i přeshraniční rozměr, může se obětí stejných nebo podobných praktik hospodářského subjektu stát celá řada spotřebitelů. Dopad nezákonných praktik může být tak velký, že může dojít k narušení trhů. Příkladem mohou být banky ve Spojeném království, které jsou právě vyšetřovány, neboť několika stovkám tisíc spotřebitelů, kteří přečerpali účet, systematicky účtovaly přehnaně vysoké poplatky[7]. Opatření ES zaměřené na kontrolu dodržování právních předpisů v Evropské unii odhalilo řadu případů protiprávního jednání na trhu s vyzváněcími tóny[8]: na více než 60 % prověřených internetových stránkách byly sice závazné smluvní podmínky uvedeny, avšak byly skryty či uvedeny pouze malým písmem. Podle reklamy měly být vyzváněcí tóny poskytovány „zdarma“, avšak po přijetí nabídky byla požadována platba a někdy i fixní platby.

7. Vzhledem k tomu, že porušení práv spotřebitelů, která se týkají velkého počtu jednotlivců, mohou vést k narušení trhů, zaměřuje se zelená kniha na řešení případů hromadných nároků a jejím cílem je zajistit občanům v celé EU účinné prostředky kolektivního odškodnění. Tím se rozumějí mechanismy, prostřednictvím kterých může velká skupina spotřebitelů poškozených postupem jediného hospodářského

---

6 Bílá kniha o žalobách na náhradu škody způsobené porušením antimonopolních pravidel ES, KOM (2008) 165 v konečném znění, http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/actionsdamages/documents.html.

7 http://www.oft.gov.uk/advice_and_resources/resource_base/market-studies/current/personal/personal-test-case.

8 http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1169&format=HTML&aged=0&language=EN.

subjektu získat účinné odškodnění bez ohledu na to, kde v EU je hospodářský subjekt usazen.

8. Pokud spotřebitelé poškození nezákonným postupem chtějí v současné době zahájit řízení, narážejí na překážky[9] ve smyslu přístupnosti, efektivity a finanční dostupnosti. To platí zejména u nároků týkajících se malých částek. Odvětví, v nichž mají spotřebitelé největší problémy se získáním odškodnění v případě hromadných nároků, jsou finanční služby (39 % zdokumentovaných případů), telekomunikace (12 %), doprava (8 %) a souborné služby pro cesty a cestovní ruch (7 %)[10]. Jedná se o odvětví, ve kterých je stále více pravděpodobné, že se spotřebitelé zapojí do přeshraničních aktivit.

9. Spotřebitelé se vždy mohou za účelem získání odškodnění obrátit na soud individuálně. Hromadné nároky by tak mohly být v zásadě řešeny prostřednictvím velkého počtu individuálních nároků. Existují však překážky, které evropským spotřebitelům ve skutečnosti brání účinné odškodnění získat. Jedná se zejména o vysoké náklady řízení a složitá a pomalá řízení. Každý pátý spotřebitel v Evropě se neobrátí na soud, je-li nárok nižší než 1 000 eur. Polovina tvrdí, že tak neučiní pro částku nižší než 200 eur[11]. **Vysoké náklady** a **riziko sporu** vedou k tomu, že pro spotřebitele není ekonomické platit soudní poplatky, poplatky za právníka a odborníky, které mohou být vyšší než vlastní náhrada škody. **Řízení jsou tak složitá a zdlouhavá,** že spotřebitelé se mohou cítit ztraceni a nemají žádnou jasnou představu, kdy (nebo zda) bude jejich případ uspokojivě vyřešen. Pouze 30 % spotřebitelů se domnívá, že je řešení sporů prostřednictvím soudů jednoduché[12].

10. V některých případech, nikoli však ve všech, mohou spotřebitelé využít individuální mechanismus alternativního řešení sporů. V otázce těchto mechanismů panují v EU značné rozdíly. Přístup k alternativnímu řešení sporů se v jednotlivých členských státech liší a rozdíly mohu existovat i v rámci jednoho státu, kdy jsou mechanismy alternativního řešení sporů například k dispozici pouze v určitých odvětvích. O jednoduchosti řešení sporu s hospodářským subjektem prostřednictvím alternativního řešení je přesvědčeno pouze 39 % evropských spotřebitelů[13].

11. Spotřebitelé nemají rovněž dostatečné povědomí o jednotlivých druzích nástrojů pro vymáhání práv a získání odškodnění, které jsou v rámci fyzického přeshraničního obchodování nebo přeshraničního elektronického obchodování k dispozici. Rovněž se zdá, že nemají ve stávající systémy dostatečnou důvěru, což je odrazuje od podávání žalob a brání jim získat odškodnění. 51 % spotřebitelů, kteří podali na hospodářský subjekt stížnost a nebyli se způsobem jejího řešení spokojeni, nepodniklo žádné další kroky[14]. Ze studie týkající se škod způsobených spotřebitelům, kterou provedl britský Úřad pro spravedlivé obchodování (OFT),

---

9 Viz studie týkající se problémů, kterým čelí spotřebitelé při získávání odškodnění v případě porušení právních předpisů o ochraně spotřebitele, a ekonomických důsledků těchto problémů (Případová studie), s. 42, http://ec.europa.eu/consumers/redress_cons/collective_redress_en.htm.

10 Případová studie, s. 21.

11 Eurobarometr zaměřený speciálně na přístup k právní ochraně, říjen 2004, s. 29; tato čísla se týkají pouze EU-15.

12 Eurobarometr týkající se ochrany spotřebitele na vnitřním trhu, září 2008.

13 Tato situace se však v jednotlivých zemích liší. Nizozemsko je zemí s největším procentním podílem spotřebitelů důvěřujících alternativnímu řešení sporů (57 %), poté následují severské země (Dánsko a Finsko 47 % a Švédsko 45 %). Na druhé straně nejnižší čísla vykazuje Bulharsko (12 %) se Slovenskem (17 %) a Portugalskem (19 %). Viz poznámka č. 12.

14 Viz poznámka č. 12.

vyplývá, že v průměru si ve Spojeném království stěžuje pouze 62 % postižených spotřebitelů a že u nákupů v hodnotě nižší než 10 liber toto číslo klesá na 54 %[15]. Na otázku, s jakými obtížemi se při přeshraničním nakupování mohou setkat, spotřebitelé odpovídali, že největší potíže představuje řešení problémů (33 %)[16].

12. Mechanismy soudního kolektivního odškodnění nyní existují ve třinácti členských státech. Tyto mechanismy se v jednotlivých zemích značně liší a podávají rozdílné výsledky. Ze studie, kterou zahájila Komise[17], a z provedených konzultací[18] vyplývá, že u velké většiny stávajících mechanismů kolektivního odškodnění určité prvky fungují a určité nefungují. V porovnání s mechanismy individuálního soudního odškodnění a se systémy alternativního řešení sporů vykazují téměř všechny existující mechanismy kolektivního odškodnění určitou přidanou hodnotu[19]. Jejich účinnost a efektivita by se však mohla zlepšit. Tyto mechanismy byly uplatněny v relativně omezeném počtu případů[20]. Nejméně využili mechanismus kolektivního odškodnění spotřebitelé v Německu, kde se k žalobě o kolektivní odškodnění každoročně připojí v průměru pouze čtyři osoby z deseti milionů[21]. Největšího využití mechanismu kolektivního odškodnění u jednoho případu bylo dosaženo v Portugalsku, kde v řízení proti telekomunikační společnosti získaly odškodnění přibližně 3 miliony obětí přehnaně vysokých faktur. Náhrada škody poskytnutá spotřebitelům byla především naturální, nikoli peněžitá. Průměrný zisk spotřebitelů v rámci mechanismů kolektivního odškodnění byl v rozmezí od 32 eur v Portugalsku po 332 eur ve Španělsku[22].

13. Mezi prvky přispívající k efektivitě a účinnosti mechanismu kolektivního odškodnění patří politická a finanční podpora ze strany vlád, velká medializace (která může na hospodářské subjekty působit jako pobídka k urovnání sporů a která rovněž může pomoci při hledání finančních prostředků; obecně může mít odrazující vliv na pachatele), žádné nebo nízké poplatky spotřebitelů za soudní řízení, žádné nebo nízké poplatky zástupcům, flexibilní řešení poplatků za právníky a zredukování formalit u běžných civilních řízení.

14. K prvkům, které efektivitě a účinnosti mechanismu kolektivního odškodnění brání, patří na druhé straně nedostatečné financování, chybějící zkušenosti a zdroje organizací spotřebitelů, skutečnost, že riziko vysokých poplatků za spor často padá na organizace spotřebitelů, složitost mechanismů kolektivního odškodnění, velmi přísné podmínky pro přípustnost a způsobilost (které přístupnosti mechanismu

---

15 Viz http://www.oft.gov.uk/advice_and_resources/publications/reports/consumer-protection/.

16 Viz poznámka č. 12.

17 Studie zabývající se hodnocením efektivity a účinnosti mechanismů kolektivního odškodnění v Evropské unii (hodnotící studie), s. 47 a část II (zprávy jednotlivých zemí), http://ec.europa.eu/consumers/redress_cons/collective_redress_en.htm.

18 V červnu 2007 Komise zorganizovala seminář v Lovani a v květnu a červnu 2008 uskutečnila další tři semináře se spotřebiteli, zúčastněnými podniky a právníky. Na konferenci o kolektivním odškodnění konané v rámci portugalského předsednictví v Lisabonu v listopadu 2007 byla zahájena konzultace k návrhu kritérií pro efektivní a účinný systém kolektivního odškodnění, http://ec.europa.eu/consumers/redress_cons/collective_redress_en.htm.

19 Hodnotící studie, s. 93.

20 Bylo zdokumentováno 326 případů. Některé mechanismy (bulharské, dánské a finské skupinové žaloby a precedentní případy v Řecku) byly zavedeny příliš nedávno, aby mohly být řádně vyhodnoceny. U italského mechanismu probíhá přezkum.

21 Hodnotící studie, s. 116.

22 Hodnotící studie, s. 116. Tato čísla nezahrnují výsledky Nizozemska, které jsou zkresleny několika případy, v nichž je zapojena řada společností a v nichž se jedná o značné částky.

brání), délka řízení a schopnost žalovaných stran řízení zdržovat, nedostatečná medializace, neschopnost efektivně rozdělovat výtěžek z žalob, vázanost mechanismu alternativního řešení sporů na ochotu hospodářského subjektu spolupracovat a využívání jediného mechanismu kolektivního odškodnění pro všechny nároky bez jakékoli úpravy zohledňující hodnotu, potřeby a specifika každého jednotlivého nároku.

15. V důsledku slabin stávajícího rámce odškodnění a vymáhání v EU značný podíl spotřebitelů, kteří utrpěli škodu, odškodnění neobdrží. Ačkoli v případě hromadných sporů týkajících se velkého počtu spotřebitelů může být škoda způsobená jednotlivým spotřebitelům nižší, vzhledem k velikosti trhu může být vysoká. Protože se tyto trhy stávají více přeshraničními, jsou efektivní mechanismy přeshraničního odškodnění nutností. V současné době se přeshraniční prvek vyskytuje u téměř 10 % případů kolektivního odškodnění[23]. Například jedna společnost ze Spojeného království v nedávné době v irských novinách distribuovala stírací karty nabízející dovolenou „zdarma“, ačkoli ve skutečnosti tato nabídka každého spotřebitele stála minimálně 130 eur[24]. Tento procentní podíl s další integrací pravděpodobně poroste.

3. STÁVAJÍCÍ EVROPSKÉ NÁSTROJE

16. Některé nástroje, jež se zaměřují speciálně na odškodnění ve prospěch spotřebitelů, již na evropské úrovni existují. Existují dvě doporučení Komise[25], jejichž cílem je usnadnit alternativní řešení sporů prostřednictvím jednoduchých a nenákladných postupů. Obě doporučení stanoví zásady řádného fungování mimosoudního urovnávání sporů. Směrnice o žalobách na zdržení se jednání[26] pak stanoví postup, jenž sdružením spotřebitelů a veřejným orgánům umožňuje zastavit protiprávní jednání v zahraničí. Prosazování zákonů ve veřejném zájmu bylo v nedávné době posíleno prostřednictvím nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele[27], jež uvedeným vnitrostátním orgánům umožňuje požádat orgán jiného členského státu, aby v otázce protiprávního jednání jednal. Ani směrnice o žalobách na zdržení se jednání, ani nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele však problematiku odškodnění spotřebitelů neupravují.

17. Celkové výsledky stávajících mechanismů odškodnění spotřebitelů a nástrojů prosazování práva na úrovni EU nejsou uspokojivé. Nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele je relativně nové, avšak ukazuje se, že přeshraniční prosazování práva ve veřejném zájmu je dosud neuspokojivé. Mechanismy alternativního řešení sporů nejsou spotřebitelům ve všech členských státech ani ve všech odvětvích k dispozici. Například v téměř žádném členském státě neexistují systémy alternativního řešení sporů v odvětví letecké dopravy. Od doby, kdy v roce 1998[28]

---

23 Hodnotící studie, s. 44.

24 Případová studie, příloha 3.

25 Doporučení Komise 98/257/ES o zásadách pro orgány příslušné pro mimosoudní urovnávání spotřebitelských sporů, Úř. věst. L 115, 17.4.1998, s. 31 a doporučení Komise 2001/310/ES o zásadách pro mimosoudní orgány při řešení spotřebitelských sporů dohodou, Úř. věst, L 109, 19.4.2001, s. 56.

26 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/27/ES ze dne 19. května 1998 o žalobách na zdržení se jednání v oblasti ochrany zájmů spotřebitelů, Úř. věst. L 166, 11.6.1998, s. 51.

27 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 ze dne 27. října 2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele, Úř. věst. L 364, 9.12.2004, s. 1.

28 Zpráva Komise o uplatňování směrnice o žalobách na zdržení se jednání, http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/injunctions_en.htm.

vstoupila v platnost směrnice o žalobách na zdržení se jednání, bylo zahájeno řízení pouze ve dvou přeshraničních případech, přičemž hlavním důvodem je finanční riziko subjektu, který žalobu podává, a složitost a různost vnitrostátních řízení o žalobách na zdržení se jednání.

18. Vzhledem k tomu, že existují důkazy, že nezákonné obchodní praktiky postihující řadu spotřebitelů často zůstávají nevyřešeny, a vzhledem k tomu, že mechanismy kolektivního odškodnění, pokud existují, mohou představovat užitečný doplňující nástroj, jež snižuje újmu spotřebitelů, zaměřuje se tato zelená kniha na kolektivní odškodnění jako na nástroj, který může pomoci při řešení problémů, se kterými se spotřebitelé potýkají při zjednávání odškodnění v případě hromadných nároků jak v přeshraničním, tak vnitrostátním kontextu. 76 % spotřebitelů by svá práva bylo ve větší míře ochotno hájit před soudem, pokud by se mohli spojit s ostatními spotřebiteli[29]. Podniky by se vyvarovaly ztrát způsobených nekalou hospodářskou soutěží, získaly by větší právní jistotu a snížily si některé náklady řízení tím, že by žaloby vůči nim bylo možné seskupit[30]. Zároveň musí být přijaty nezbytné záruky, které zajistí, aby podniky nebyly zatíženy neoprávněnými nároky, náhradami škod plnícími represivní funkci ani přehnaně vysokými náklady.

4. MOŽNÁ ŘEŠENÍ

19. Stávající situace v EU, pokud jde o mechanismy odškodnění spotřebitelů, není uspokojivá a řadě spotřebitelů, kteří jsou poškozeni stejným protiprávním jednáním, neumožňuje zjednat si odškodnění a získat náhradu škody. Komise přišla se řadou možností, prostřednictvím kterých by tuto problematiku bylo možné řešit, což je důležité za účelem ochrany zdravých a integrovaných maloobchodních trhů v EU. Cílem je zajistit efektivní mechanismy, které by fungovaly jak na straně spotřebitelů, tak i hospodářských subjektů. Níže uvedená řešení jsou uvedena vzestupně podle míry zapojení ze strany EU. Uvedená řešení, jakož i jejich různé prvky, lze vzájemně kombinovat.

Řešení 1 – Žádné opatření na úrovni ES

20. Toto řešení nepočítá s přijetím žádného nového opatření na úrovni ES a za účelem zajištění odpovídajícího odškodnění spotřebitelů se opírá o stávající opatření na úrovni jednotlivých států a na úrovni ES. Vnitrostátní systémy soudního odškodnění, individuální i kolektivní, v kombinaci s mechanismy alternativního řešení sporů a se systémy vyřizování stížností, které zavedly hospodářské subjekty / poskytovatelé služeb, poskytují spotřebitelům s hromadnými nároky možnost odškodnění. Efektivita těchto odškodnění se liší podle jednotlivých zavedených systémů.

21. Právní nástroje na úrovni EU, které mohou pomoci s řešením přeshraničních hromadných nároků, bude nutné buď provést v blízké budoucnosti, nebo budou muset nabýt účinku v krátké době. Směrnice o mediaci[31] musí být provedena do roku 2011 a zprávu o jejím uplatňování vypracuje Komise v roce 2016. Evropské nařízení

---

29 V porovnání s předchozím Eurobarometrem z roku 2006 (74 %) toto číslo vykazuje dokonce mírný vzestup. Viz poznámka č. 12.

30 Případová studie, s. 96.

31 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/52/ES ze dne 21. května 2008 o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech, Úř. věst. L 136, 24.5.2008, s. 3.

o drobných nárocích[32] je použitelné od 1. ledna 2009 a Komise zprávu o jeho uplatňování vypracuje v roce 2014. Použití obou nástrojů pro hromadné nároky je však omezené. Směrnice o mediaci může pomoci pouze v případech, kdy jsou strany sporu ochotny mediaci připustit. Nařízení o drobných nárocích se týká přeshraničních sporů, jejichž hodnota nepřesahuje 2 000 eur, a jeho použití v případě kolektivních nároků závisí na vnitrostátních procesních pravidlech. Tato pravidla mohou například umožňovat, aby bylo spojeno více individuálních nároků vůči témuž hospodářskému subjektu, které samostatně nepřesahují hranici stanovenou nařízením. Bylo by možná vhodné vyčkat na posouzení dopadu těchto opatření EU na hromadné nároky.

22. Řešení 1 by znamenalo čekat, až bude k dispozici více informací[33] o vlivu stávajících vnitrostátních opatření a opatření EU nebo opatření, jež mají být zavedena. Výhodou je, že toto řešení nepředstavuje pro členské státy a podniky žádné další náklady na provádění. Nevýhodou je, že prostředky odškodnění poskytované spotřebitelům zůstávají nadále různé v závislosti na místě bydliště osob nebo na členském státě, ve kterém proběhla transakce nebo ve kterém došlo k újmě. Výsledkem této roztříštěnosti by mohlo být narušení hospodářské soutěže a rozdílná úroveň odškodnění v EU. Toto řešení by pravděpodobně řadě dotčených spotřebitelů neposkytlo uspokojivé odškodnění ani neodstranilo překážky bránící jednotnému trhu.

Řešení 2 – Spolupráce mezi členskými státy

23. Toto řešení spočívá v rozvoji spolupráce mezi členskými státy ve snaze zajistit, aby mohli spotřebitelé v celé EU využívat mechanismy kolektivního odškodnění, jež jsou v různých členských státech k dispozici. Toto řešení by zajistilo, aby členské státy, které disponují mechanismem kolektivního odškodnění, tyto mechanismy otevřely i spotřebitelům z jiných členských států a ty členské státy, jež je k dispozici nemají, si je zavedly. Toho by bylo možné dosáhnout buď prostřednictvím doporučení, nebo směrnice. Doporučení by zároveň mohlo stanovit kritéria, jež by všechny systémy kolektivního odškodnění měly splňovat.

24. Třináct členských států v současné disponuje určitou formou kolektivního odškodnění (zástupná žaloba, skupinová žaloba, mechanismus precedentních případů). Tyto žaloby mohou podávat organizace spotřebitelů, jednotlivci nebo veřejné orgány. Pokud by například hospodářský subjekt v členském státě, kde existuje zástupná žaloba, porušil právní předpisy v oblasti ochrany spotřebitele, měl by dotčený členský stát zajistit, aby příslušný vnitrostátní subjekt zastupoval i spotřebitele z jiných členských států nebo by měl subjektům z jiných členských států zajistit možnost podávat zástupné žaloby k jeho soudům. V případě skupinové žaloby by měl příslušný členský stát spotřebitelům z jiných členských států umožnit, aby se k žalobě podané jejich vlastními spotřebiteli připojili nebo by měl spotřebitelům z jiných členských států umožnit podávání žalob před jeho soudy. Členský stát disponující mechanismem precedentních případů by zase měl spotřebitelům z jiných členských států umožnit obracet s v této otázce na jeho soudy

---

32 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích, Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 1.

33 Za účelem shromáždění důkazů o fungování různých systémů odškodnění budou údaje o odškodnění předloženy ve formě hodnotící zprávy o spotřebitelských trzích.

a zajistit, aby se jejich účinky vztahovaly na všechny dotčené spotřebitele bez ohledu na jejich národnost nebo bydliště.

25. Otevření vnitrostátních mechanismů kolektivního odškodnění by mohlo být usnadněno prostřednictvím sítě spolupráce spojující subjekty, jež mají pravomoc podávat žaloby o kolektivní odškodnění v členských státech, jež tímto mechanismem disponují, včetně veřejných orgánů a organizací spotřebitelů.

26. V případě zástupných žalob by v rámci spolupráce příslušné subjekty v členském státě hospodářského subjektu mohly buď podávat zástupné žaloby jménem spotřebitelů z jiných členských států, a to na žádost příslušných subjektů z těchto členských států, nebo těmto subjektům s podáním přímé žaloby pomoci. V případě skupinových žalob a precedentních případů by členové sítě z dotčených členských států mohli spolupracovat při poskytování pomoci spotřebitelům, kteří hodlají podat skupinovou žalobu nebo zahájit precedentní případ u soudů v členském státě hospodářského subjektu nebo kteří se k těmto řízením hodlají připojit.

27. Poskytovaná pomoc by mohla zahrnovat spuštění informačních kampaní o probíhajících žalobách o kolektivní odškodnění, seskupování nároků, pomoc s překladem dokumentů, vysvětlení vnitrostátních soudních řízení a pomoc při hledání vnitrostátních právníků a odborníků.

28. Členské státy disponující mechanismy kolektivního odškodnění by mohly váhat, zda svým subjektům poskytnou prostředky na to, aby před jejich soudy podávaly žaloby o kolektivní odškodnění jménem spotřebitelů z jiných členských států nebo jim v tom pomáhaly, když subjekty v členských státech, které mechanismy kolektivního odškodnění nedisponují, tuto povinnost nemají. Z neformálních konzultací s organizacemi spotřebitelů v těchto členských státech vyplývá, že dotyčné organizace se nebudou chtít na těchto činnostech podílet z důvodu chybějících prostředků. Měl by být zaveden spravedlivý mechanismus rozdělení nákladů řízení. Členské státy by rovněž mohly být podporovány v tom, aby svým subjektům za tímto účelem poskytly dostatečné prostředky.

29. Práci sítě pro spolupráci by mohla usnadnit síť evropských spotřebitelských center (ECC-Net). Výhodou je zde existence již zavedené celoevropské sítě. Vzhledem k tomu, že se však síť zabývá převážně přeshraničními individuálními mimosoudními úkony, byli by zapotřebí odborníci a více prostředků[34].

30. Další možností by mohlo být vytvoření nové sítě zaměřené speciálně na otázku kolektivního odškodnění. Finanční prostředky, které by taková síť potřebovala, by závisely na jejím vytížení, jež by se odvíjelo od počtu subjektů náležejících k síti, jejich kompetencí a odborníků, skutečně přidělených úkolů a počtu přeshraničních případů, které by se objevily.

31. V rámci této možnosti by rovněž byly řešeny otázky týkající se jurisdikce a práva rozhodného v případě smluvních a nesmluvních závazků (viz odstavce 58 až 60).

Řešení 3: Kombinace nástrojů politik

32. Řešení 3 počítá s kombinací závazných či nezávazných nástrojů politiky, které by společně mohly podpořit odškodnění spotřebitelů tím, že budou řešit hlavní dříve

[34] To by mohlo vést k dalším nákladům, o kterých by se mělo rozhodovat společně s členskými státy.

zjištěné překážky, zejména vysoké náklady řízení, složitost, délku řízení a nedostatečnou informovanost spotřebitelů o dostupných prostředcích odškodnění. V rámci tohoto řešení by mělo dojít ke zlepšení mechanismů alternativního řešení sporů, k rozšíření působnosti vnitrostátních řízení o drobných nárocích na hromadné nároky, k rozšíření působnosti nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele, a k tomu, že podniky budou podporovány v tom, aby zlepšovaly své systémy řešení stížností a přijímaly opatření zvyšující povědomí spotřebitelů o stávajících prostředcích odškodnění.

33. Při rozhodování se o tom, zda žalobu podat, či ne, hraje pro spotřebitele důležitou úlohu hodnota nároku. Spotřebitelé se obvykle zdrží jakýchkoli kroků, nachází-li se jejich nárok pod určitým prahem. Systémy alternativního řešení sporů, řízení o drobných nárocích a spolupráce mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů mohou být pro různé výše hodnot nároků ještě účinnější.

34. Ukázalo se, že mají-li obě strany dostatečný podnět[35] k tomu, aby využily systémy alternativního řešení sporů, může tento nástroj efektivně nahradit soudní řízení v případech týkajících se nároků s nízkou nebo střední hodnotou, neboť může být rychlejší, méně nákladný a flexibilnější. Méně vhodnými mohou být systémy alternativního řešení sporů v případě nároků s vysokou hodnotou, které často vyžadují složitější shromažďování údajů a důkazů. U nároků s velmi nízkou hodnotou je velmi nepravděpodobné, že by spotřebitelé požadovali odškodnění, neboť vlastní utrpěná škoda je nižší než náklady řízení.

35. Řízení o drobných nárocích jsou zjednodušená řízení s nízkými náklady řízení a relativně rychlým postupem. Z těchto důvodů jsou vhodným nástrojem v případě individuálních nároků s nízkou a střední hodnotou, kdy spolu stany odmítají jednat.

36. Prostřednictvím opatření ze strany vnitrostátních orgánů příslušných pro vymáhání dodržování zákonů, jako je síť pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele, by se odpovídajícího odškodnění mohlo dosáhnout v případech, kdy je nepravděpodobné, že by fungovaly systémy alternativního řešení sporů a řízení o drobných nárocích, zejména u případů s velmi nízkou hodnotou nároku, kdy spotřebitelé mají na získání odškodnění malý zájem.

37. Stávající **systémy alternativního řešení sporů**, které jsou spotřebitelům k dispozici, se mezi jednotlivými členskými státy i v jejich rámci velmi liší. Mohou být financovány z veřejných nebo soukromých zdrojů, spadat pod veřejné nebo soukromé organizace, kolektivní nebo jednotlivé subjekty, mít celostátní, regionální nebo místní pokrytí, odpovídat za veškeré nároky spotřebitelů nebo pouze za nároky vznesené v určitém odvětví, přijímat závazná či nezávazná rozhodnutí nebo uzavírat mezi stranami dohody. Značné rozdíly rovněž existují v pokrytí alternativního řešení sporů, jak v oblasti konkrétních odvětví, tak z geografického hlediska. Z tohoto důvodu nelze prostřednictvím systémů alternativního řešení sporů řešit všechny nároky spotřebitelů. Systémy alternativního řešení sporů se v EU většinou zabývají řešením individuálních nároků. V některých členských státech právní předpisy byly změněny[36] nebo by mohly být upraveny[37] tak, aby mechanismy kolektivního alternativního řešení sporů vysloveně uznávaly.

---

35 Například pozornost médií nebo dostupnost efektivních prostředků soudního odškodnění.

36 Švédsko, Finsko.

38. Stávající rámec EU systémy kolektivního alternativního řešení sporů nevylučuje. Ačkoli obě doporučení týkající se alternativního řešení sporů nebyla koncipována s ohledem na řešení kolektivních nároků spotřebitelů, lze jejich zásady uplatnit i na systémy kolektivního alternativního řešení sporů. Uvedená doporučení lze doplnit tak, aby se zabývala aspekty souvisejícími se správou kolektivních nároků.

39. EU by mohla členské státy podporovat, aby zavedly systémy kolektivního alternativního řešení sporů pro spotřebitele, čímž by se zajistilo, aby byly na celém jejich území dostupné pro všechny nároky spotřebitelů a přístupné spotřebitelům z ostatních členských států. O způsobu zavedení systémů kolektivního alternativního řešení sporů by mohly rozhodovat členské státy. Mohly by buď upravit své stávající mechanismy, nebo zavést jeden či více nových systémů alternativního řešení sporů pro kolektivní nároky spotřebitelů. Stávající evropské sítě, jako je ECC-Net nebo FIN-Net, které jednotlivým spotřebitelům s využitím alternativního řešení sporů v jiné zemi již pomáhají, by spotřebitelům rovněž mohly pomoci při využívání příslušných systémů kolektivního alternativního řešení sporů v případě podobných nároků v jiném členském státě. To u těchto sítí může vyvolat případné další provozní náklady. O jakýchkoli dodatečných nákladech by měly společně rozhodovat členské státy, které se na financování ECC-Net spolupodílejí.

40. Toho by bylo možné dosáhnout prostřednictvím doporučení nebo směrnice. Prvním krokem by mohlo být doporučení zaměřené na monitorování výsledků, jehož provádění by zajistilo flexibilitu. Směrnice EU by rovněž mohla požadovat, aby členské státy systémy kolektivního alternativního řešení sporů pro spotřebitele zavedly. Oba tyto nástroje by mohly být podrobnější a řešit hlavní prvky systému kolektivního řešení sporů (např. skladbu systému a postup).

41. Souběžně by Komise mohla zajistit, aby zúčastněné strany společně vypracovaly standardní model systému kolektivního alternativního řešení sporů, který by byl snadno použitelný, a to zejména v přeshraničním kontextu. Tento standardní model by mohl být hlavním prvkem systému kolektivního alternativního řešení sporů. Mohly by jej využívat zúčastněné strany, které systémy kolektivního alternativního řešení sporů hodlají zavést. Jednalo by se o dobrovolný krok k zajištění soudržnosti systémů kolektivního alternativního řešení sporů.

42. Dalším opatřením, které by mohlo stávající mechanismy odškodnění zlepšit, by mohlo být rozšíření působnosti **řízení o drobných nárocích** ze strany členských států tak, aby se v jejich rámci účinně řešily i hromadné nároky ve vnitrostátním a přeshraničním kontextu. Například vznáší-li několik jednotlivců stejný nárok týkající se stejné újmy vůči témuž hospodářskému subjektu, mohly by všechny tyto nároky být seskupeny, v ideálním případě prostřednictvím soudu, a řešeny v rámci zjednodušených řízení používaných v případě drobných nároků jednotlivců. Vhodným nástrojem by mohlo být doporučení zahrnující monitorovací proces.

43. **Nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele** zřizuje celoevropskou síť vnitrostátních orgánů příslušných pro vymáhání dodržování zákonů. Tyto orgány mohou ostatní členy sítě požádat o pomoc při vyšetřování případného porušení právních předpisů v oblasti ochrany spotřebitele a při přijímání opatření vůči hospodářským subjektům, které se takových porušení dopustily. Nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele stanoví nevyčerpávající souhrn

---

[37] Slovinsko.

vyšetřovacích a donucovacích pravomocí, které jsou k jeho uplatňování nezbytné a které lze vykonávat pouze v případě důvodného podezření na protiprávní jednání uvnitř Společenství, a zahrnuje pravomoc požadovat zastavení nebo zákaz jakéhokoli protiprávního jednání uvnitř Společenství.

44. Nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele by mohlo být pozměněno tak, aby zde byla obsažena pravomoc, na základě které by příslušný orgán po zjištění protiprávního jednání uvnitř Společenství mohl po hospodářském subjektu požadovat, aby spotřebitele, jež utrpěli újmu, odškodnil[38]. Podrobnosti fungování takového mechanismu by si stanovily členské státy. Řešily by takové otázky, jako je financování, jakým způsobem by byli spotřebitelé vyhledáváni a informováni a prostřednictvím kterého subjektu, jaké důkazy by měli spotřebitelé poskytnout, opatření přijímaná v případě, že hospodářský subjekt nerespektuje příkaz nahradit škodu a možnosti odvolání. Případně by tyto otázky rovněž mohly být řešeny na úrovni EU prostřednictvím doporučení nebo směrnice. Pokud jde o financování, v čl. 4 odst. 7 nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele se stanoví, že: „Členské státy zajistí, aby měly příslušné orgány k dispozici dostatečné prostředky k uplatňování tohoto nařízení."

45. V působnosti nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele by měla být vedle jednání, která poškozují kolektivní zájmy spotřebitelů, pod „protiprávní jednání uvnitř Společenství" zahrnuta i jednání, která poškozují individuální zájmy řady spotřebitelů. Měl by být stanoven minimální počet dotčených spotřebitelů. Náhrada škody na základě rozhodnutí soudu nebo veřejného orgánu by měla být řádně rozdělena mezi spotřebitele z ostatních členských států. Zejména v případě velmi malých nároků by nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele mohlo stanovit právo uplatnit u hospodářských subjektů, které se dopustily protiprávního jednání uvnitř Společenství, srážku ze zisku. To by znamenalo, že by členské státy musely svým veřejným orgánům takové právo přiznat[39]. O podrobnostech by rozhodovaly členské státy. Například by členské státy rozhodovaly, zda by srážky měly jít do státního rozpočtu nebo by měly být vyhrazeny na účely ochrany spotřebitele. Působnost nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele by zůstala nezměněna. V rámci takového systému by jednotliví spotřebitelé nebyli schopni ze srážky ze zisku získat žádný podíl. Měli by pouze nepřímý prospěch z odrazujícího účinku, který by tento systém měl na hospodářské subjekty.

46. Podniky mají zájem podílet se na zajišťování spokojenosti svých zákazníků. Pokud samoregulační opatření dosud neexistují, mohla by být dobrá jejich propagace. Stávající opatření by mohla být dále zlepšována. To může například zahrnovat ujištění, zda mají všechny podniky interní **systém řešení stížností**, který je důvěryhodný, pracuje efektivně, je podrobován kontrole a vztahují se na něj normy auditu. Komise by mohla všechny podniky, a to zejména v odvětvích, kde jsou hromadné nároky běžné, podněcovat k tomu, aby pracovaly na samoregulačních

---

38 Komise vedla se sítí pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele neformální konzultace a zdá se, že ve většině členských států nemají veřejné orgány příslušné pro vymáhání dodržování zákonů právo nařídit hospodářským subjektům, které se dopustily protiprávního jednání uvnitř Společenství, aby spotřebitele odškodnily. Pouze v několika členských státech mají tyto orgány právo jménem spotřebitele pachatele za způsobenou škodu žalovat.

39 Komise vedla se sítí pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele neformální konzultace a zdá se, že ve většině členských států takové právo neexistuje.

opatřeních ve formě kodexu a aby zvyšovaly povědomí spotřebitelů o těchto opatřeních.

47. Za účelem **zvýšení povědomí** spotřebitelů o možnostech odškodnění by mohla být navržena zvláštní opatření. Uvedená opatření by mohla být ve formě informačních aktivit (obecných nebo zaměřených na konkrétní odvětví) na úrovni EU nebo na vnitrostátní úrovni. Mohlo by se jednat o opatření od informačních kampaní vedených organizacemi spotřebitelů po akce podporované členskými státy nebo EU.

Řešení 4 – Postup soudního kolektivního odškodnění

48. Předmětem tohoto řešení je nezávazné či závazné opatření EU zajišťující, aby soudní mechanismus kolektivního odškodnění existoval ve všech členských státech. Zajistilo by se tak, aby každý spotřebitel v EU mohl získat v rámci hromadných sporů prostřednicím zástupných žalob, skupinových žalob nebo precedentních případů odpovídající odškodnění. Je třeba rozhodnout o způsobu financování řízení, způsobech předcházení neoprávněným nárokům, oprávnění jednat, otázce postupů opt-in nebo opt-out a přiznávání náhrad škody. Tímto řešením by se mělo docílit mechanismu soudního kolektivního odškodnění, který by spotřebitelům poskytnul efektivní a účinné odškodnění. V každém případě by se toto řešení mělo vyvarovat takových prvků, jež by mohly podpořit kulturu sporů, která údajně existuje v některých neevropských zemích a k níž patří náhrady škody plnící represivní funkci a poplatky v závislosti na úspěchu.

49. Pokud jde o **financování**, mohou náklady spotřebitele od záměru podat kolektivní žalobu odradit a organizacím spotřebitelů řešení hromadných nároků v rámci zástupných žalob značně ztížit.

50. Částečným řešením by bylo zaměřit se na snížení nákladů, např. vyloučením kolektivních žalob ze soudních výloh nebo omezením poplatků za právní poradenství.

51. V případě zástupných žalob je rozhodující financování subjektů zastupujících spotřebitele. Jedním z řešení by mohlo být přiznat určitý podíl na náhradě škody organizacím, které by si tak pokryly své náklady. Na financování případných potřeb, které by vyvstaly před vlastním řízením, by mohla poskytnout půjčku třetí strana (např. banky) nebo veřejný subjekt. V některých členských státech je s úspěchem uplatňována metoda financování sporů ze strany soukromých třetích stran (např. společností specializujících se na tuto oblast). Dalším řešením by bylo veřejné financování ze strany členských států. Různé způsoby financování by rovněž bylo možné kombinovat.

52. Mechanismus EU by měl pomoci v případě oprávněných nároků a sloužit ku prospěchu spotřebitelů. Zároveň musí odrazovat od výše uvedených praktik, jež v odvětví sporů existují, neboť z toho by spíše než spotřebitelé měli prospěch právníci a vedlo by to k vysokým nákladům pro žalovanou stranu. Ve snaze zabránit možnému zneužívání mechanismu kolektivního odškodnění lze různé prvky použít jako záruky **předcházení neoprávněným nárokům**. Významnou úlohu při rozhodování o tom, zda je nárok neoprávněný nebo přijatelný pro kolektivní žalobu, může hrát soudce. Stejně jako v případě zásady uplatňované v některých státech, podle které nese náklady strana, která spor prohraje, působí jako filtr i certifikace

zastupujících subjektů. Jako filtr by rovněž mohly působit veřejné orgány, které by v rámci financování kolektivního odškodnění mohly neoprávněné nároky zamítat.

53. Postavení spotřebitelů v soudních řízeních o kolektivním odškodnění by bylo možné posílit tím, že by se oprávněným subjektům, jako jsou organizace spotřebitelů nebo veřejní ochránci práv, přiznalo **právo** podávat zástupné žaloby.

54. Hlavním bodem řízení o kolektivním odškodnění je rozhodnout, zda by měly být zavedeny **postupy opt-in nebo opt-out**.

55. Opt-in systémy by byly těžkopádné a nákladné pro organizace spotřebitelů, které musí zajistit přípravné práce, jako je identifikace spotřebitelů, vypracování skutkové podstaty jednotlivých případů, zajišťování průběhu případu a komunikace se všemi žalobci. Tyto organizace mohou rovněž v případech s nízkou hodnotou škody, kdy jsou spotřebitelé méně ochotni podnikat jakékoli kroky, čelit problémům při získávání dostatečného počtu spotřebitelů, kteří se do tohoto postupu zapojí. Není zde však riziko podpory nadměrných nebo neoprávněných nároků.

56. Některé tyto problémy opt-in systémů by bylo možné zmírnit prostřednictvím systému opt-out. Tyto systémy jsou však v Evropě často negativně vnímány, neboť se má za to, že stojí za značným nárůstem sporů, který byl zaznamenán u některých soudů mimo Evropu. Systém kolektivního odškodnění by měl být koncipován tak, aby se tohoto rizika vyvaroval. Problémem však v každém případě zůstává otázka šíření informací přes hranice. Nedostatek informací by mohl vést k situacím, kdy by spotřebitelé byli vázáni rozsudkem proti svému vědomí nebo kdy by nemohli proti vedení případu vznášet námitky. V systémech opt-out mohou být organizace spotřebitelů navíc postaveny před úkol identifikovat oběti a rozdělovat náhradu škody.

57. V rámci postupu opt-in by tyto problémy mohly být řešeny tak, že by se **rozdělováním náhrady škody** pověřil soud a že by se spotřebitelům umožnilo připojit se k hromadné žalobě poté, co byl vynesen precedentní rozsudek, a stanovilo by se, že má účinky pro všechny oběti. Každý spotřebitel by však musel dodržovat speciální postup, aby se na něj účinky rozsudku mohly vztahovat.

58. V **přeshraničních případech** by se na všechny typy žalob, včetně žalob podávaných veřejným orgánem zabývajícím se soukromoprávními nároky (např. veřejný ochránce práce podávající žaloby za spotřebitele), mohlo uplatnit nařízení o příslušnosti[40]. Zástupné žaloby by byly podávány u soudu v místě bydliště či sídla hospodářského subjektu, nebo u soudu v místě plnění smluvního závazku (čl. 5 odst. 1).

59. U hromadných sporů týkajících se spotřebitelů z různých členských států by byl soud povinen v případě smluvních závazků uplatnit různé vnitrostátní právní předpisy platné v zemích, v nichž mají dotčení spotřebitelé bydliště (článek 6 nařízení Řím I[41]). To by znamenalo praktické problémy v případech, do kterých jsou zapojeni spotřebitelé z různých členských států. Řešením by bylo změnit pravidla tak, aby bylo v případě kolektivního odškodnění uplatňováno právo země, v níž má

---

[40] Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, Úř. věst. L 12, 16.1.2001, s. 1.

[41] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), Úř. věst. L 177, 4.7.2008, s. 6.

hospodářský subjekt sídlo či bydliště. Další možností je uplatnění práva hlavního postiženého trhu nebo členského státu, kde má sídlo zastupující subjekt.

60. V podobných situacích v oblasti odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku (článek 5 nařízení Řím II[42]) by pomohlo použití volby práva na základě dohody, která byla uzavřena poté, co došlo ke skutečnosti, jež vedla ke vzniku škody (čl. 14 odst. 1 písm. a) nařízení Řím II).

Otázka č. 1 Jakou by podle Vás EU měla hrát úlohu v oblasti kolektivního odškodnění?

Otázka č. 2: Které ze čtyř navržených řešení považujete za nejvhodnější? Zamítl/a byste některé řešení?

Otázka č. 3: Souhlasíte/nesouhlasíte s některými konkrétními body řešení?

Otázka č. 4: Rozšířili byste řešení, jež považujete za nejlepší, o nějaké prvky?

Otázka č. 5: Pokud byste upřednostňoval/a kombinaci určitých řešení, které možnosti byste kombinoval/a a jaké by daná kombinace měla vykazovat rysy?

Otázka č. 6: Domníváte se, že by v případě řešení 2, 3 nebo 4 byly nutné závazné nástroje nebo byste dal/a přednost nezávazným nástrojům?

Otázka č. 7: Myslíte si, že by problém mohl být řešen jinými prostředky?

Prostřednictvím této zelené knihy se Evropská komise obrací na zúčastněné strany a vyzývá je, aby vyjádřily své postoje a své odpovědi (označené „Response to the Green Paper on Collective Redress“) jí zaslali nejpozději 1. března 2009 na adresu generálního ředitelství pro zdraví a ochranu spotřebitele:

European Commission
Directorate-General Health and Consumers
Rue de la Loi 200
1049 Brussels
Belgie

nebo e-mailem na **Sanco-consumer-collective-redress@ec.europa.eu**.

Odpovědi budou zveřejněny na internetových stránkách Generálního ředitelství pro zdraví a ochranu spotřebitele Evropské komise. Respondenti si mohou zažádat, aby byly jejich odpovědi považovány za důvěrné. V daném případě na první straně svého

[42] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (Řím II), Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 40.

podání výslovně uvedou, že si nepřejí, aby byly jejich odpovědi zveřejněny. Komise odpovědi prozkoumá a jejich shrnutí zveřejní v první polovině roku 2009.

Na základě výsledu konzultace Komise v roce 2009 předloží nový politický dokument.

Prohlášení o ochraně osobních údajů

Účel a rozsah zpracování osobních údajů:

Generální ředitelství pro zdraví a ochranu spotřebitele vaše osobní údaje zaregistruje a dále zpracuje v rozsahu nezbytném pro další práci s vašimi odpověďmi do veřejné konzultace týkající se zelené knihy o kolektivním odškodnění.

Tyto údaje budou zpracovány v souladu s požadavky nařízení (ES) č. 45/2001 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů.

Budou zaregistrovány a uchovány po dobu, kdy bude s Vaším příspěvkem nutné dále pracovat.

Z důvodu transparentnosti budou Vaše odpovědi, včetně jména a postavení ve Vaší organizaci, zveřejněny, zejména prostřednictvím internetových stránek věnovaných ochraně zdraví a spotřebitele na portálu Europa:

http://ec.europa.eu/consumers/redress_cons/collective_redress_en.htm.

Právo na opravu a osoba odpovědná za kontrolu osobních údajů:

Požadujete-li ohledně zpracování svých osobních údajů nebo výkonu svých práv (např. přístup a oprava nepřesných nebo neúplných údajů) další informace, obraťte se, prosím, na:

Sanco-consumer-collective-redress@ec.europa.eu

Máte právo se kdykoli obrátit na evropského inspektora ochrany údajů: edps@edps.europa.eu.